

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Jany Jedličkové a soudců JUDr. Zuzany Bystřické a Mgr. Petra Pospíšila v právní věci žalobce **PEQ Invest,s.r.o.**, se sídlem ve Starém Městě, Hradištská 1955, proti žalovanému **Krajskému úřadu Zlínského kraje, Odboru právního a Krajského živnostenského úřadu**, se sídlem ve Zlíně, tř. Tomáše Bati 21, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje, Odboru právního a Krajského živnostenského úřadu ze dne 11. 11. 2010, č. j. KUZL/66209/2010, **s e z r u š u j e** pro vady řízení a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 2.000- Kč.

O d ů v o d n ě n í

Žalovaný rozhodnutím ze dne 11.11.2010, č.j. KUZL/66209/2010, změnil výrok (napravil nesprávný údaj ohledně dodatečného vyměření, uvedl údaj o obci, ve které byl zábor žalobcem proveden a uvedl, jakých pomůcek bylo při vyměření poplatku použito) platebního výměru na místní poplatek za užívání veřejného prostranství vydaného Městským úřadem Uherské Hradiště dne 8.1.2010, č.j. OD/2156/10/14599/2009/Šv, jímž byl žalobci vyměřen podle pomůcek místní poplatek ve výši 1 694 024,- Kč za zvláštní užívání veřejného prostranství (dále jen „zábor“) na ploše 1 979 m², v době od 1.6.2009 do 31.12.2009, tj. za 214 dní. Z odůvodnění citovaného rozhodnutí vyplývá, že s ohledem na skutečnost, že

správce daně stanovil daň podle pomůcek dle ustanovení § 44 odst.2 zák.č.337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSDP“), zkoumal žalovaný pouze dodržení zákonných podmínek pro použití tohoto způsobu stanovení daně. Správce daně dne 10.9.2009 provedl místní šetření na zábor veřejného prostranství v Uherském Hradišti na ulici Sadová v Mařaticích, kde žalobce prováděl stavbu a zjistil, že žalobce provedl zábor na velké ploše a kolem stavby se nacházelo oplocení z plechu, z čehož lze předpokládat, že se jedná o staveniště. Dále byly na veřejném prostranství umístěny stojany pro kabelové vedení NN. Vzhledem k tomu, že žalobce nesplnil zákonným způsobem ohlašovací povinnost ve věci záboru, zaslal mu správce poplatku výzvu k ohlášení poplatkové povinnosti. Na výzvu zaslal žalobce žádost o souhlas se záborem na pozemcích p.č.3023/59 a 3000/39 v Mařaticích, ul. Sadová o výměře 8 m² s termínem záboru 2/2010 a jako důvod uvedl výstavbu nového objektu, přípojky NN. Na výzvu k doplnění pak žalobce reagoval tak, že u stojanů pro stavební přípojku NN je termín zahájení záboru červen 2009 a předpokládaný termín ukončení únor 2010. K oplocení uvedl, že zábor nepožaduje, neboť dle jeho názoru se nejedná o pozemky, které jsou veřejným prostranstvím. Na další výzvu správce daně žalobce reagoval sdělením, že vše požadované již doložil, doplnil a časově vymezil své odpovědi, žádné další zábery nepožaduje. Vzhledem k tomu, že žalobce uvedl v hlášení nesprávné a neúplné údaje o skutečnostech rozhodných pro stanovení poplatku a nesprávnost a neúplnost ani na výzvu správce poplatku neodstranil, vyměřil správce poplatku za použití pomůcek místní poplatek za zábor veřejného prostranství. Žalovaný tento postup shledal správným. Správce poplatku splnil zákonný předpoklad pro použití vyměření daně podle pomůcek. Vzhledem k tomu, že žalobce v hlášení ze dne 14.10.2009 uvedl nesprávné a neúplné údaje rozhodné pro stanovení poplatku a ani na výzvu je neodstranil, byl správce poplatku oprávněn poplatek vyměřit podle pomůcek. Jako pomůcky použil zápis z místního šetření ze dne 10.9.2009, účelovou mapu a technickou zprávu ze dne 9.12.2009, žádost žalobce o souhlas se zvláštním užíváním veřejného prostranství, doplnění žádosti a příslušný stavební deník. Na základě účelové mapy a technické zprávy, jako pomůcky, byla stanovena výměra záboru veřejného prostranství pro umístění stavebního oplocení a zařízení staveniště. Výměra záboru veřejného prostranství pro umístění stojanů pro stavební přípojku NN byla stanovena za použití pomůcek, a to žádosti o souhlas se zvláštním užíváním veřejného prostranství žalobce, která obsahuje objektivní údaj o výměře záboru, ale nesprávný údaj o době záboru. Pokud jde o dobu trvání záboru správce poplatku použil jako pomůcky údaje o záboru, které žalobce uvedl ve svém doplnění žádosti ze dne 6.11.2009. Příslušná sazba poplatku je stanovena v čl.7 odst.1 písm.b) Obecně závazné vyhlášky města Uherské Hradiště ze dne 14.4.2008 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství č.2/2008 (dále jen „vyhláška“) a činí 4,- Kč za den a m². K námitce žalobce, že není poplatkovým subjektem, žalovaný uvedl, že právě žalobci bylo na jeho žádost vydáno stavební povolení. Tvrzení, že stavbu prováděla jiná firma, je irelevantní, neboť z dikce příslušných právních předpisů vyplývá, že poplatkovým subjektem je ten, v jehož prospěch bylo ve věci vydáno stavební povolení. Skutečnost, že stavbu žalobce prováděl tzv. dodavatelsky, ho nezavazuje povinnosti placení příslušného místního poplatku za zábor veřejného prostranství. K námitce, že staveniště nelze označit za veřejné prostranství, žalovaný uvedl, že pozemky, na nichž žalobce provedl zábor, jsou řádně uvedeny v příloze vyhlášky, a to v platných pasportech veřejného prostranství. Zastavěná plocha nebyla předmětem zpoplatnění, z celkové oplocené plochy byla odečtena. Nebylo zjištěno, že by se správce poplatku jakkoliv přičinil svou rozhodovací činností k tomu, aby předmětné pozemky nemohly být přístupné veřejnosti. Naopak jejich nepřístupnost způsobil žalobce tím, že pozemky oplotil a provedl jejich zábor. K námitce, že ve vyhlášce nejsou veřejná prostranství dostatečně vymezena, žalovaný uvedl, že za veřejná prostranství ve smyslu zákona o místních poplatcích a vyhlášky se považují ta veřejná prostranství v zastavěné části aglomerace města Uherské Hradiště, která jsou uvedena v pasportech veřejných prostranství. Pasporty jsou

zpracovány v tištěné podobě plánů a soupisů parcel včetně určení jejich ploch podle ulic a katastrálního území. Pasporty se vydávají jako příloha vyhlášky. Vyhláška a tištěná podoba pasportů jsou k nahlédnutí na příslušných odborech u správce poplatku.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu. Uvedl, že již před vydáním platebního výměru upozorňoval správce daně, že další zábor veřejného prostranství nevyžaduje, a že předmětné pozemky, za které byl následně vyměřen poplatek, nejsou veřejným prostranstvím ve smyslu zák.č.565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“). Žalobu žalobce podal jednak proto, že má za to, že doposud nedošlo k řádnému doručení rozhodnutí žalovaného, a to s odkazem na ustanovení § 17a ZSDP, z něhož lze dovodit, že pouze v případě, že nelze doručit písemnost prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky, doručuje se poštou nebo jinými způsoby. Rozhodnutí žalovaného však bylo doručeno pouze prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, nebylo tudíž řádně doručeno a žalobce má za to, že takové rozhodnutí není způsobilé vyvolat příslušné právní účinky. K věci pak žalobce uvedl, že výrok rozhodnutí považuje za zmatečný v části, v níž se tvrdí, že se jedná o vyměření daně podle pomůcek. Správce daně a poté i žalovaný uvedli, že žalobcem byly poskytnuty dostatečné podklady k vyměření daně, lze proto dovodit, že se nejedná o vyměření daně podle pomůcek, ale o dokazování. Žalobce poskytl dostatečnou součinnost, k ohlášení poplatkové povinnosti však nedošlo z důvodu, že nenastal právní důvod pro deklaraci daňové povinnosti a ani pro její následné vyměření. Žalobce poukázal na rozsudek č.j. 9 Ca 120/2000 (bez uvedení soudu, který rozhodoval a data vydání rozhodnutí). Žalobce dále uvedl, že se správce daně ani žalovaný dostatečně nevypořádali s jeho tvrzením, že daňová povinnost nemohla být vyměřena, protože nebyly splněny zákonné podmínky pro vznik daňové povinnosti. Ke vzniku daňové pohledávky je třeba právní skutečnosti, se kterou zákon její vznik spojuje. Ze zákona o místních poplatcích vyplývá, že se poplatek za užívání veřejného prostranství vybírá za zvláštní užívání veřejného prostranství, přičemž ve vyhlášce města Uherské Hradiště nejsou výslovně vymezena veřejná prostranství, která jsou určena ke zvláštnímu užívání a zároveň je jejich užívání zpoplatněno. Předmětné pozemky svým charakterem vůbec neodpovídají charakteru pozemků veřejného prostranství. V platném Územním plánu města Uherské Hradiště nejsou předmětné pozemky vyznačeny jako pozemky s charakterem veřejného prostranství a Odbor architektury, plánování a rozvoje města Uherské Hradiště pozemky označil jako ornou půdu. K míře konkrétnosti určení míst veřejného prostranství se vyjadřoval Ústavní soud ve svých rozhodnutích tak, že považuje za nutné, aby takové prostranství bylo v obecně závazné vyhlášce určeno co možná nejpřesněji. Pokud tedy obec ve vyhlášce přesně nespecifikovala místa, která považuje za veřejné prostranství v souvislosti s ukládáním poplatku za jejich užívání, dopustila se zneužití jí vymezené samostatné působnosti. Dle vyhlášky města Uherské Hradiště se „za veřejná prostranství ve smyslu zákona o místních poplatcích považují ta veřejná prostranství v zastavěné části aglomerace města Uherské Hradiště, která jsou uvedena v Pasportech veřejných prostranství“. Dle žalobce je takové vymezení neurčité, podmínka umístění v zastavěné části aglomerace je zcela neurčitá, navíc v případě žalobce nenaplněná, neboť pozemky jsou obklopeny další ornou půdou, nikoliv zástavbou. Žalovaný postupoval v rozporu s ustanoveními § 34 zák.č.128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), § 4 zákona o místních poplatcích a čl.11 odst.5 Listiny základních práv a svobod, neboť z vyhlášky poplatková povinnost nevyplývá. Nesprávným postupem orgánu veřejné moci vznikla žalobci škoda z titulu ustanovení § 7 zákona o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci. Jako poslední námitku žalobce uvedl, že výši vyměřeného poplatku považuje za zcela nepřiměřenou. Kupní cena 1 m² pozemku v dané lokalitě by byla nižší než roční využití tohoto domnělého veřejného prostranství. Povinnost žalobce platit za 1 m² užívání části předmětného pozemku z titulu

nájemní smlouvy, která je v současné době s městem uzavřena, je přibližně osmnáctkrát nižší. Žalobce dále na základě jeho žádosti o sdělení poplatkové povinnosti konkurenčních developerských projektů v Uherském Hradišti zjistil, že poplatková povinnost vznikla pouze jednomu z pěti konkurenčních projektů, a to zjevně nesrovnatelně nižší. Projektu žalobce byl za pouhých 7 měsíců trvání vyměřen poplatek převyšující souhrnné celkové roční příjmy města z poplatků za užívání veřejného prostranství. Celková výše vybraných poplatků za zvláštní užívání veřejného prostranství za poslední tři roky je v průměru nižší, než jediná individuálně vyměřená výše poplatkové povinnosti žalobce. Dle žalobce je tedy vyměřený poplatek velmi výrazným excesem. Žalobce také poukázal na hledisko časové souslednosti developerského projektu žalobce. V roce 2004 byla mezi žalobcem a městem uzavřena smlouva o smlouvě budoucí na výstavbu bytového domu Sluneční terasy. V roce 2007 došlo k zařazení předmětných pozemků do Pasportů Uherského Hradiště, a to bez zjevného opodstatnění. Je tak patrné, že pozemky, za které byl následně vyměřen poplatek za jejich veřejnoprávní užívání, byly zařazeny do Pasportů těsně před zahájením stavebních prací na projektu. Žalobce proto navrhl soudu, aby rozhodnutí žalovaného v plném rozsahu zrušil, pokud by však shledal důvody pro vyměření poplatkové povinnosti, navrhl, aby poplatková povinnost byla žalobci prominuta v plném rozsahu.

Doplněním žaloby žalobce rozšířil svá tvrzení ohledně nepřiměřenosti vyměřeného poplatku, a to předložením satelitní mapy předmětné oblasti. Navíc uvedl, že developerskému projektu realizovanému cca 250m od projektu žalobce, žádná poplatková povinnost vyměřena nebyla. Na společné schůzce zástupců města a žalobce na počátku roku 2010 nebyly brány v potaz argumenty žalobce, že došlo k účelové manipulaci vlastníkem (městem) s pozemky a nebylo odpovězeno, proč byly předmětné pozemky těsně před zahájením výstavby projektu urychleně přesunuty do Pasportů. Žalobce také poukázal na skutečnost, že při aktualizaci Pasportů města došlo k vyloučení některých ploch veřejného prostranství z důvodu nové výstavby. Žalobci proto není jasné, proč město provedlo zařazení pozemků lokality výstavby Slunečních teras do Pasportů veřejných prostranství, když podle oficiálních dokumentů byl trend určování nových veřejných prostranství zcela opačný.

Žalovaný se k žalobě vyjádřil tak, že je pravdou, že při doručování rozhodnutí nepostupoval dle § 17a ZSDP, je však na rozdíl od žalobce názoru, že tato skutečnost nemá vliv na platnost, či zákonnost předmětného rozhodnutí. Dle žalovaného je smyslem a cílem doručování seznámit adresáta zásky s obsahem doručované písemnosti. Rozhodnutí bylo žalobci fakticky doručeno a měl tudíž možnost se s jeho obsahem seznámit. Žalovaný poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16.12.2010, č.j. 1 As 90/2010-95. K námitce, že žalobci nevznikla daňová povinnost, žalovaný uvedl, že žalobce provedl zábor veřejného prostranství na předmětných pozemcích, a to tím způsobem, že zde umístil oplocení a zařízení staveniště. Místní poplatek za užívání veřejného prostranství mu byl vyměřen v souladu s čl.7 odst.1 písm.b) vyhlášky, která zpoplatňuje užívání veřejného prostranství na pozemcích v k.ú. Mařatice, přičemž specifikace pozemků zařazených do veřejného prostranství je uvedena v Pasportu veřejných prostranství města Uherské Hradiště. Tato vyhláška je platná a účinná, úpravu v ní obsaženou je proto třeba respektovat. Vyhláška stanoví jak veřejná prostranství, při jejichž užívání vyhláškou stanoveným způsobem vzniká povinnost hradit místní poplatek, tak současně i sazbu poplatku, jeho splatnost, osvobození, vznik a zánik poplatkové povinnosti, jakož i upozornění, že včas nezaplacené poplatky mohou být vyměřeny platebním výměrem, přičemž poplatková povinnost může být zvýšena až trojnásobně. Zákon o místních poplatcích stanovil taxativní výčet místních poplatků, které může obec na svém území vybírat. Místní poplatky obec na svém území zavedla vyhláškou, kterou vydalo zastupitelstvo obce, kterému tato pravomoc vyplývá ze zákona o obcích. Pokud

tedy město zavedlo obecně závaznou vyhláškou na svém území místní poplatek za užívání veřejného prostranství, učinilo tak v mezích zákonného zmocnění.

V replice k vyjádření žalovaného žalobce uvedl, že pokud žalovaný nebyl schopen v zákonem mu stanovené lhůtě projednat opravný prostředek a následně jej nebyl schopen doručit v souladu se zákonem, pak byla velmi výrazným způsobem narušena právní jistota žalobce z hlediska procesu celého poplatkového řízení. Žalobce tak nechápe, proč by mohl žalovaný svévolně obcházet prioritu zákonného způsobu doručování. Navíc žalobce zpochybňuje aplikovatelnost judikátu, na který žalovaný poukázal, neboť se dotýká doručování fyzické osobě v přestupkovém řízení a nikoliv právnické osobě v řízení dle ZSDP. Žalovaný dále i ve svém vyjádření ignoruje argument žalobce, že vyhláška obce vymezuje i pozemky, které svým charakterem vůbec neodpovídají zákonné definici veřejného prostranství. Ve vyjádření se žalovaný také vůbec nezabýval otázkou přiměřenosti poplatku za užívání veřejného prostranství. Dále žalobce doplnil žalobu o skutečnost, že ke dni 1.1.2011 vstoupila v platnost nová vyhláška č.6/2010 o poplatku za užívání veřejného prostranství, která nahradila původní vyhlášku č.2/2008. Žalobce opakovaně napadal neurčitost vymezení veřejného prostranství, v nové definici veřejného prostranství ve vyhl.č.6/2010 žalobce shledává jasné uznání skutečnosti, že poplatková povinnost mu byla vyměřena naprosto neoprávněně. Navíc správce daně při definici veřejného prostranství ustoupil od dikce „uvedena v Pasportech veřejných prostranství“, která byla nahrazena formulací „graficky vyznačena v Pasportech veřejných prostranství“. Vzhledem k tomu, že ke dni 18.11.2009 došlo v souvislosti s převodem vlastnického práva k části těchto pozemků na žalobce, pozbyla část napadené vyhlášky jakékoliv relevance. Žalobce také žádá soud, aby zvážil možnost předložení věci Ústavnímu soudu, neboť vyhláška č.2/2008 je v rozporu se zákonem o obcích. Došlo sice k odstranění některých závadných prvků v souvislosti s přijetím nové vyhl.č.6/2010, i nová vyhláška je však v rozporu se zákonem. Je nedostatečně konkrétně určen rozsah veřejného prostranství, nedostatečně vymezeno veřejné prostranství, na které se vztahuje poplatková povinnost, existuje odlišný charakter pozemků a jsou zařazeny pozemky, které nesplňují zákonnou definici veřejného prostranství, zjevně účelově byly zařazeny předmětné pozemky do veřejného prostranství. Město Uherské Hradiště zpochybnilo jakoukoliv racionalitu při stanovování veřejných prostranství a zneužilo zákonem mu svěřenou působnost. Navíc samotné ustanovení § 34 zákona o obcích může být vnímáno jako ustanovení v přímém rozporu s ústavním pořádkem České republiky. Dle žalobce tak byla poplatková povinnost žalobci vyměřena nejen v rozporu se zákonem, ale také s ústavním pořádkem České republiky.

K replice žalobce se žalovaný vyjádřil tak, že dozorovou činnost nad vydáváním obecně závazných vyhlášek obcí v samostatné působnosti vykonává Ministerstvo vnitra. V případě, že by zjistilo na straně města pochybení, postupovalo by dle § 123 zákona o obcích. Vzhledem k tomu, že v době rozhodování byla vyhláška platná a účinná, musel se jí žalovaný řídit. Pokud pak byla nahrazena vyhláškou novou, stalo se tak proto, že s účinností od tohoto data došlo ke změně zákona o místních poplatcích a ke zrušení ZSDP, který byl nahrazen zákonem č.280/2009 Sb., daňovým řádem. Na tyto změny právních předpisů reagovalo město tím, že schválilo novou vyhlášku.

Dne 31.5.2011 bylo soudu doručeno další doplnění žalobního návrhu, z něhož vyplývá, že žalobce dne 17.5.2011 obdržel výzvu správce daně k podání řádného daňového tvrzení za užívání předmětného veřejného prostranství za dobu od 1.1.2010 do 12.4.2010. Správce daně tímto zcela zjevně zneužívá situace, kdy o tomto žalobním návrhu nebylo rozhodnuto. Žalobce trvá na tom, že existuje naléhavý právní zájem na určení platnosti

vyhlášky č.2/2008 proto, aby ze strany správce daně nemohlo dojít k dalšímu svévolnému a neoprávněnému vyměřování poplatků za místa, která evidentně veřejným prostranstvím vůbec nejsou. Žalobce dále zjistil, že žádné „Pasporty veřejných prostranství“ město Uherské Hradiště nevytvořilo, jediný dokument, který existuje jsou „Pasporty města Uherské Hradiště“. Správce daně tedy není oprávněn stanovit poplatkovou povinnost na základě dokumentu, který neexistuje a pokud vyhláška odkazuje na Pasporty veřejných prostranství, které nebyly vytvořeny, je toto pochybení na straně města a nemůže jít k tíži žalobce. Žalobce dále poukázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp.zn. 33 Odo 396/2004, podle něhož v případě určování veřejného prostranství obecně závazná vyhláška obce jen deklaruje již existující stav. Pokud předmětné pozemky všem přístupné prokazatelně nebyly už před jejich zahrnutím do veřejných prostranství, nesplňovaly zákonnou definici veřejného prostranství.

Před tím, než se Krajský soud v Brně začal zabývat důvodností žaloby, zkoumal, zda jsou splněny podmínky řízení. Dospěl přitom k názoru, že žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, dále též „s. ř. s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jde o žalobu přípustnou (§ 68 a § 70 s. ř. s.).

V souladu s § 75 odst. 1 a odst. 2 s. ř. s. přezkoumal Krajský soud v Brně napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Ve věci bylo rozhodnuto bez nařízení jednání za splnění podmínek ve smyslu ustanovení § 51 s. ř. s.

Žaloba je důvodná.

Krajský soud v Brně sice nepřisvědčil námitce žalobce týkající se vadného doručení rozhodnutí žalovaného, které tak nemělo být způsobilé vyvolat právní účinky, námitku žalobce, že poplatek neměl být doměřen podle pomůcek, však shledal důvodnou.

K nedůvodnosti námitky vadného doručení soud uvádí, že z ustanovení § 17a ZSDP a § 17 odst.1 zák.č.300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, sice jednoznačně vyplývá povinnost správce daně doručovat písemnosti přednostně prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky. Je tedy zřejmé, že žalovaný nerespektoval shora uvedená ustanovení, neboť žalobce má zřízení datovou schránku a rozhodnutí žalovaného bylo doručeno prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Jak však vyplývá z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, tento postup nemá vliv na právní účinky vadně doručovaného rozhodnutí. Podstatné totiž je, že žalobce byl s rozhodnutím seznámen. Z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 29.6.2011, č.j. 8 As 31/2011-88 (přístupné na www.nssoud.cz), vyplývá, že „Nerespektování zákonem stanovených pravidel pro doručování však nemůže mít vliv na účinnost takového doručení, pokud adresát písemnost převzal, a mohl se s jejím obsahem fakticky seznámit. Na straně jedné je totiž nutno trvat na tom, aby bylo řádně doručováno, neboť v opačném případě účastníci řízení mohou být výrazně dotčeni na svých právech (včetně přístupu k soudu), ale na druhé straně nelze přijmout formalistický přístup, je-li naplněna materiální funkce doručení, tj. seznámení se s obsahem písemnosti (v podrobnostech srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16.2.2010, č.j. 1 As 90/2010-95, a v jeho rámci další citovanou judikaturu). Pokud tedy bylo rozhodnutí doručeno jiným nezpochybnitelným způsobem, např. prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, nemohlo mít v posuzované věci pochybení žalovaného vliv na platnost doručení se všemi jeho účinky.“

Žalobce dále považoval za zmatečný výrok rozhodnutí žalovaného, kde je uvedeno, že došlo k vyměření daně podle pomůcek, přestože sám správce daně i žalovaný uvedli, že byly poskytnuty dostatečné podklady pro vyměření daně, z čehož pak lze dovodit, že se nejednalo o vyměření daně podle pomůcek, ale o dokazování. Dle žalobce byl žalovaný veden snahou obejít jeho argumenty uvedené v odvolání, aniž by se s nimi řádně vypořádal.

Ze spisového materiálu správce poplatku vyplývá, že dne 10.9.2009 bylo provedeno místní šetření ve věci záboru veřejného prostranství na ul. Sadové v Mařaticích, kde probíhala výstavba bytového domu. Na základě tohoto místního šetření pak správce poplatku zaslal žalobci výzvu k ohlášení poplatkové povinnosti ze dne 24.9.2009. Na výzvu reagoval žalobce žádostí o souhlas se zvláštním užíváním veřejného prostranství ze dne 14.10.2009. Vzhledem k tomu, že žádost nebyla úplná, byl žalobce dopisem ze dne 23.10.2009 vyzván k doplnění žádosti. Na tuto žádost žalobce reagoval dne 6.11.2009. Dne 11.12.2009 vydal správce poplatku vůči žalobci další výzvu k ohlášení poplatkové povinnosti. Na tuto výzvu žalobce reagoval dopisem ze dne 5.1.2010. Dne 8.1.2010 správce poplatku vydal platební výměr na místní poplatek za užívání veřejného prostranství č.j. OD/2156/10/14599/2009/Šv., jímž žalobci podle § 11 zákona o místních poplatcích a § 14 odst.1 vyhlášky a v souladu se ZSDP dodatečně vyměřil místní poplatek ve výši 1.694.024,- Kč za zvláštní užívání veřejného prostranství na ploše 1979 m², v době od 1.6.2009 do 31.12.2009, tj. 214 dní. Z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu 1. stupně vyplývá, že správce poplatku zrekapituloval předchozí shora uvedený postup a následně uvedl, že podle pokladů pro stanovení místního poplatku, které měl odbor dopravy k dispozici, se jedná o pozemky, které jsou součástí veřejného prostranství v Uherském Hradišti, dle Pasportu veřejných prostranství 2003 a jeho Doplnku z roku 2007, který přílohou vyhlášky. Vzhledem k uvedeným skutečnostem správní orgán 1. stupně rozhodl v souladu s § 11 zákona o místních poplatcích jak uvedeno shora.

Z žádné písemnosti správce poplatku, průběhu poplatkového řízení, konečně ani z rozhodnutí správce poplatku nevyplývá, že bylo rozhodováno podle pomůcek (§ 31 odst.5, resp. § 44 ZSDP). Poté, co žalobce podal odvolání, doplňoval správce poplatku řízení, výzvou ze dne 4.2.2010, adresovanou ZAREMBA Stavu s.r.o., aby se dostavili dne 19.2.2010 v 8.00 hod. ke správci poplatku k podání vysvětlení. Z úředního záznamu ze dne 18.2.2010 vyplývá, že jednání původně stanovené na 19.2.2010 bylo přeloženo na 22.2.2010 ve 13.00 hod., k jednání se zástupce firmy nedostavil, proto správce poplatku dne 26.2.2010 odvolání postoupil žalovanému. Jak vyplývá z dopisu žalovaného správci poplatku ze dne 29.4.2010, dospěl žalovaný k závěru, že před vydáním platebního výměru nebyla ze strany správce poplatku věnována dostatečná pozornost úplnému zjištění skutečností rozhodných pro správné stanovení poplatkové povinnosti a také, že platební výměr neobsahuje údaj o tom, zda správce poplatku vyměřil daň na základě dokazování nebo za použití pomůcek. Žalovaný proto v souladu s ustanovením § 50 odst.3 ZSDP uložil správci poplatku, aby zjistil co nejúplněji skutečnosti rozhodné pro správné stanovení poplatkové povinnosti žalobce, s tím, že využije všech dostupných důkazních prostředků dle § 31 odst.4 ZSDP. Současně správce poplatku poučil o ustanoveních § 31 odst.5,6 a § 44 odst.1 a 2 ZSDP a uvedl, že po ukončení dokazování zašle správce poplatku odvolání žalovanému. Poté, co věc byla vrácena správnímu orgánu 1. stupně, správce poplatku požádal stavební úřad o zapůjčení listin, které mohou být důkazním prostředkem při vystavení platebního výměru na místní poplatek za užívání veřejného prostranství, jehož se rozhodnutí týká, zejména byly požadovány doklady prokazující, kdo a v jakém termínu umístil oplocení a zařízení staveniště na uvedených pozemcích. Stavební úřad dne 26.7.2010 sdělil, že oplocení a zařízení staveniště bylo provedeno v rozporu s projektovou dokumentací společností ZAREMBA Stav s.r.o., přičemž

práce byly započaty dne 17.4.2009, což doložil protokolem z provedeného státního dozoru sepsaného dne 15.7.2010. Takto doplněný materiál správce poplatku spolu s předkládací zprávou předložil žalovanému dne 4.8.2010. Žádná další šetření, dokazování přímo k věci před rozhodnutím žalovaného činěna nebyla. Z uvedeného vyplývá, že ani před samotným rozhodnutím žalovaného nic nenapovídalo tomu, že ve věci bylo rozhodováno za pomoci pomůcek, spíše naopak všechny provedené kroky správce poplatku svědčí o tom, že bylo prováděno dokazování. O vyměření poplatku pomocí pomůcek se žalobce poprvé dověděl až z rozhodnutí žalovaného.

Podle ustanovení § 31 odst.5 ZSDP, nesplní-li daňový subjekt při dokazování jím uváděných skutečností některou ze svých zákonných povinností, takže zde není možno daňovou povinnost stanovit dokazováním podle odstavců 1 až 4, je správce daně oprávněn stanovit daňovou povinnost za použití pomůcek, které má k dispozici nebo které si obstará bez součinnosti s daňovým subjektem. Podle odst.6 citovaného ustanovení, pomůckami podle odstavce 5 mohou být zejména listinné doklady, výpisy z veřejných záznamů, daňové spisy jiných daňových subjektů, znalecké posudky a výpovědi svědků v jiných daňových věcech a osob přezvědých, zprávy a vyjádření jiných správců daně, státních orgánů a orgánů obcí, zájmových sdružení a vlastní poznatky správce daně, a to jak z průběhu zdaňování u dotčeného daňového subjektu, tak i daňových subjektů obdobných.

Podle ustanovení § 44 odst.1 ZSDP, nebylo-li podáno daňové přiznání nebo hlášení, dodatečné daňové přiznání nebo hlášení včas, a to ani po výzvě správce daně, nebo nebyly-li na výzvu ve stanovené lhůtě odstraněny vady, je správce daně oprávněn zjistit základ daně a stanovit daň podle pomůcek, které má k dispozici, anebo které si sám opatří, a to i bez součinnosti s daňovým subjektem. Pokud daňový subjekt nepodá daňové přiznání nebo hlášení ani na výzvu správce daně, je správce daně oprávněn předpokládat, že daňový subjekt vykázal v daňovém přiznání nebo hlášení daň ve výši nula. Podle odstavce 2 citovaného ustanovení, správce daně může stanovit daň podle pomůcek také v případě, že daňový subjekt uvedl v daňovém přiznání nebo hlášení nebo dodatečném daňovém přiznání nebo hlášení nesprávné nebo neúplné údaje o skutečnostech rozhodných pro stanovení daně a nesprávnost nebo neúplnost ani na výzvu správce daně neodstranil.

Podle ustanovení § 46 odst.2 ZSDP, pokud je základ daně nebo daň stanovena odchylně od základu daně a daně, jak je daňový subjekt přiznal nebo za řízení uznal, musí být z vyměřovacího spisu patrné, podle jakých pomůcek nebo na podkladě čeho se správce daně při stanovení základu daně a daně odchýlil, jakož i důvody těchto rozdílů. Obdobně musí být z vyměřovacího spisu patrné, jak byl daňový základ zjištěn a daň stanovena, stalo-li se tak bez přiznání nebo hlášení daňového subjektu. Podle odst.3 téhož ustanovení, stanoví-li správce daně základ daně a daň podle pomůcek, které má k dispozici nebo které si opatřil, přihlédne také ke zjištěným okolnostem, z nichž vyplývají výhody pro daňový subjekt, i když jím nebyly v řízení uplatněny.

Podle ustanovení § 50 odst.5 ZSDP, směřuje-li odvolání proti rozhodnutí o dani stanovené podle pomůcek nebo o dani sjednané za řízení, zkoumá odvolací orgán pouze dodržení zákonných podmínek pro použití tohoto způsobu stanovení daně. Shledá-li odvolací orgán, že tyto zákonné podmínky byly dodrženy, odvolání pro jeho neodůvodněnost zamítne. V opačném případě rozhodnutí změní nebo zruší. Zjistí-li, že jsou u správce daně prvního stupně podmínky pro rozhodnutí podle § 49 odst.1, vrátí věc k rozhodnutí s odůvodněním a pokyny pro další řízení správci daně prvního stupně.

Z citovaných ustanovení je zřejmé, že při stanovení základu daně a daně podle pomůcek postupuje správce daně (zde poplatku) podle stanovených pravidel, které jsou odlišné od stanovení základu daně a daně dokazováním. Je proto nezbytné, aby daňový (poplatkový) poplatník již při rozhodnutí správce poplatku, tedy při rozhodnutí správního orgánu 1. stupně věděl, že daň byla stanovena podle pomůcek. Vyměřením základu daně a daně podle pomůcek je totiž omezen rozsah přezkumu rozhodnutí správce daně v odvolacím řízení. Z takto vymezeného rozsahu přezkumu v odvolacím řízení vyplývá, že předmětem přezkumu již nemůže být samotná výše základu daně a daň, přezkum se již může týkat pouze zákonných podmínek pro stanovení daně podle pomůcek. V předmětné věci není z rozhodnutí správce poplatku ani z průběhu daňového řízení v rozporu s ustanovením § 46 odst.2 ZSDP zřejmé, že správce poplatku vyměřil poplatkovou povinnost za použití pomůcek, naopak vše nasvědčuje tomu, že daň byla stanovena dokazováním a že až žalovaný jako odvolací orgán vyslovil, že ke stanovení daňového základu daně a daně došlo za použití pomůcek. Takový postup však není možný. Dle názoru soudu, právě s ohledem na odlišnou úpravu řízení a rozsah přezkumu, není možné v průběhu daňového řízení, zejména pak ve fázi odvolacího řízení, „přecházet“ z jednoho typu stanovení daně do typu jiného (k tomu viz. rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 15.2.2007, č.j. 11 Ca 60/2005-32, přístupné na www.nssoud.cz). Žalobce tak byl zásadním způsobem krácen na procesních právech a došlo k porušení zásady dvojinstančnosti řízení.

Vzhledem ke shora uvedenému Krajskému soudu v Brně nezbylo, než rozhodnutí žalovaného zrušit pro vady řízení (§ 76 odst.1 písm.b) s.ř.s.). V novém řízení žalovaný bude postupovat při přezkoumání rozhodnutí podle ustanovení § 50 odst.3 a 6 ZSDP a nikoliv podle ustanovení § 50 odst.5 ZSDP. Za takové situace se pak Krajský soud v Brně dalšími námitkami žalobce nezabýval, neboť bude věcí žalovaného, aby v rámci řádného odvolacího řízení námitky žalobce vypořádal.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst.1, věty první s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Částka, kterou je žalovaný povinen žalobci zaplatit, představuje úhradu za zaplacený soudní poplatek ve výši 2.000,- Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 23.2.2012

JUDr. Jana Jedličková, v.r.
předsedkyně senátu